

формування багатопартійності та створення мережі недержавних, громадських організацій.

Другий етап у становленні громадянського суспільства почався з 1996 року. В цей період теорія громадянського суспільства поєднувалася з досвідом розвитку інших країн, і сприяла демократизації суспільно-політичних процесів в Україні. Громадяни долучались до активної участі в процесах управління державою та у громадському житті. Характерним для цього періоду є використання засобів громадянського суспільства для зменшення необмеженої влади державних чиновників та реальний перехід діяльності інститутів влади на демократичні принципи функціонування

Третій етап становлення громадянського суспільства розпочався у 2005 році після “Помаранчевої революції”. Він характеризується зростанням ролі громадських інституцій, створенням різних концептуальних підходів до визначення стратегій суспільного розвитку, бачення діяльності владних структур та економічних засад в Україні. Його початком була парламентська реформа 2005 р., згідно якої Україна стала парламентсько – президентською республікою.

Отже, проблема громадянського суспільства є надзвичайно актуальна і складна. Досвід незалежності України засвідчує, що ефективне функціонування політичної системи, нормальна робота економіки, добробут громадян можливі тільки в умовах існування громадянського суспільства та залучення громадських ініціатив до всіх сфер життєдіяльності суспільства. Ефективному розвитку громадянського суспільства буде сприяти утвердження незалежної, демократичної, правової держави та її інтеграція до європейського та світового співтовариства. Розвинене громадянське суспільство у свою чергу буде сприяти прогресивному розвитку українського суспільства.

*Макарчук Олександр Віталійович
Науковий керівник – канд. істор. наук, проф. Міносян А.С.
Державний біотехнологічний університет*

СУЧАСНИЙ СВІТ І ЗАГРОЗИ НОВОЇ ВІЙНИ: РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ

Росія розв’язала повномасштабну війну в Україні, бойовики ХАМАСу несподівано напали на Ізраїль, а Південна Корея та Японія посилюють свою оборону через загрози ракет від Кім Чен Іна. З урахуванням цих подій не дивно, що у світі зростає тривога стосовно можливості виникнення нової світової війни. Політологи та аналітики розходяться у прогнозах – хтось говорить, що людство на крок від Третьої світової; хтось навпаки скептично до цього ставиться.

Війна в Ізраїлі залишиться локальним воєнним конфліктом і навряд чи запустить більш глобальні бойові дії, вважає політолог. На Ізраїль ще можуть спробувати напасти Сирія та Іран. У решти країн більш-менш нормальні

відносини з Тель-Авівом, але й Іран навряд чи нападе, бо напевно зрозумів натяк Сполучених Штатів, які відправили свої авіаносні групи у регіон.

Та людство має розуміти, що ситуація з Ізраїлем — це такий собі тривожний дзвіночок, що кількість регіональних конфліктів може зрости.

Якщо станеться воєнний конфлікт між Китаєм і Тайванем, то ця історія вже не буде регіональною, адже Тайвань підтримують Сполучені Штати Америки.

Але згідно з доктриною та заявами, які на сьогодні робить Китай, він у найближчі три чи навіть п'ять років не розглядає варіант воєнного вторгнення на Тайвань. Найперше, Китай фізично не готовий до цього.

Є ризик конфлікту Північної Кореї з Південною, чи з Японією. Але на сьогодні Китай, який є основним гравцем у регіоні, у таких воєнних конфліктах не зацікавлений. Причина та сама – Китай не має достатньо сили, щоб отримати з того якийсь зиск. Проте можливі провокації, посилення напруги, але саме війна найближчим часом – навряд чи.

Та й КНДР фізично не зможе напасти на Південну Корею без Китаю, бо в Південній Кореї, наприклад, удвічі більше населення. Крім того, офіційний Сеул активно збільшує бюджет на армію.

Можна згадати, що КНДР має ядерні ракети, та поки що ніхто не знає, у якому вони стані і чи здатні ті ракети щось кардинально змінити. До речі, Китаю дуже не подобаються провокаційні пуски північнокорейських ракет у море, адже це змушує і Японію, і Південну Корею посилюватися. А китайці просто не встигають за ними.

«Китаю б ще якихось років п'ять на переозброєння, щоб потім вийти на арену сильним. А тут через Кім Чен Ина Китай все ніяк не може наздогнати сусідів», (Експерт: Ігорь Рейтерович, 2023, с. 5).

З огляду на зазначене вище можна побачити, що другий табір — “табір зла” — для початку нової світової війни не сформований, його ще немає. Тому демократичному табору немає з ким воювати. [1, с. 5].

«Події, які відбуваються у світі - це ще далеко не поріг Третьої світової війни. Це все скидається скоріше на другу холодну війну. Не спостерігаю, що Росія збирається, чи готується воювати з НАТО. Вони розуміють, що це було б помилкою. На цей час є лише дві речі, які можуть привести нас до Третьої світової війни - це напад на НАТО або напад Китаю на Тайвань», - пояснив (Експерт: Глен Грант, 2023, с. 4). [2, с. 4].

Гібридна Третя світова, імовірно, розгортатиметься як каскадна серія регіональних конфліктів, об'єднаних країнами-агресорами, які за ними стоять (до яких вже сміливо можна віднести РФ та Іран), а також стратегічною метою: розпорошити і виснажити ресурси Заходу, спричинивши його розкол і стратегічну поразку, показавши неспроможність захищати власних союзників і національні інтереси в ключових географічних точках. [3, с. 4].

Однак глобально така криза буде набагато небезпечнішою, аніж обставини Першої і Другої світових воєн.

Якщо нам доведеться піти на домовленості з Росією про припинення бойових дій то для нас важливо звільнити окуповані території. Зараз ми – суспільство і влада - психологічно і політично не готові до того, щоб взяти паузу у війні. Тому тут потрібен час. [4, с. 6].

ЛІТЕРАТУРА

1. Табір зла ще не сформований URL: <https://fakty.com.ua/ua/svit/20231013-tabir-zla-shhe-ne> (дата звернення 23.11.2023);
2. Дві події, з яких може початись Третя світова війна URL: <https://www.unian.ua/war/polkovnik-grant-nazvav-dvi-podiji-z-yakih-mozhe-rochatis-tretya-svitova-viyna-12431817.html> (дата звернення 23.11.2023);
3. Поки ми живі, ніщо не вирішено остаточно URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/08/19/> (дата звернення 29.09.2023);
4. Якщо зараз заморозити війну, до 2028 року URL: <https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20231005-yakshho-zaraz-zamorozyty-vijnu-do-2028-roku-rf-zmozhe-atakuvaty-inshi-krayiny-zelenskyj/> (дата звернення 24.11.2023).

Марченко Валерія Володимирівна
Науковий керівник – доктор екон. наук, проф. Моїсєєва Н.І.
Державний біотехнологічний університет

СУВЕРЕНІТЕТ: НАРОДНИЙ, ДЕРЖАВНИЙ, НАЦІОНАЛЬНИЙ

Державний суверенітет є основною формою народного суверенітету. Народний суверенітет може бути достатньою мірою представлений передусім у державній формі, хоч його повнота і всебічність включають у себе функціонування й інших політичних утворень. Проте суверенітет народу є вищим проявом суверенітету, і саме ним сьогодні забезпечується справжня державна незалежність українського народу[3].

Однією з актуальних проблем є дослідження поняття «народний суверенітет» у співвідношенні з поняттями «державний суверенітет», «державність», «держава». З урахуванням нового історичного досвіду українського суспільства в сучасній теорії державності є актуальною переоцінка цінностей. І насамперед по-новому потрібно оцінити шлях української державності до правової держави щодо забезпечення прав і свобод людини, реалізації принципу народного суверенітету

В українській та зарубіжній науковій юридичній, політологічній літературі існують різні визначення поняття «державний суверенітет», однак дослідження проблеми взаємозалежності, співвідношення, обумовленості цього поняття з «народним суверенітетом» відсутні.

Основні права нації: